

Ráno zašel za kurátorem splnit povinnost bývalého vězně a pak brouzdal jarním městem a kochal se ženskými vlnami a znovu nabytou svobodou. Po obědě ve stoje, mezi hejnem proběhávajících krys a u stropu snících netopýrů, ve špinavém bufetu strašidelného hotelu White Star, donedávna známého pod jménem Červená Hvězda, jenž připomínal velké páchnoucí H, nasedl na autobus do N. S., nímž se v pozdním odpoledni dopravil do šedesát kilometrů vzdáleného domova.

Jel tam jednak proto, aby svůj návrat nahlásil na policii, a jednak z radostné povinnosti navštívit pár opravdových přátel a matku, která, v době vzdorujícím, zakonzervovaném venkovském prostředí pohledu na morálku, dennodenně ujíдалa z hořkého koláče upečeného synovými činy. Vřelé city, jež přechovával k této bohem zapomenuté vesnici a jejím obyvatelům, však musel násilím zapudit. Zapověděl si dávat je jakkoli najevo. Uvědomoval si, že kdyby jim nechal volný průchod, nikdy by už odsud nikam neodjel. A to nemohl dopustit. Měl proto pádné důvody. Za prvé, tady veřejné mínění takové jako on nepotřebovalo. Za druhé, v M. na něj čekalo děvče s nímž mínil založit rodinu.

U autobusu na něj nikdo nečekal. Matka, obeznámená dopisem o tom, že přijede, raději zůstala doma, aby se jí nedej bůh některá drbna u zastávky nezeptala na kohože to čeká. K rodnému domu šel zkratkou, křížem přes rozlehlou pláň velikosti fotbalového hřiště, která tu vznikla po demolici loveckého zámku. Minul tři dorůstající kluky, kteří ho slušně pozdravili. Jejích obličejů byli věrnými kopiemi rodičů, které od vidění znal, ale nedokázal k žádnému přiřadit jméno. Napadlo ho jestli to snad není pošetilá, dětinská, podvědomá pomsta ve stylu: vy mi nemůžete přijít na jméno, tak proč bych já měl být jiný? V duchu se svým domnělým vrtochům poušmál a klukům srdečně odzdravil. Ušel několik dalších kroků a zastavil se v místech kde kdysi bývalo rozlehlé schodiště zámku. Ocítl se zhruba patnáct metru od osamocené, mohutného snad třistaletého dubu, hustě obrostlého mechem se dvěma vertikálními dvacetimetrovými vypelichanými pruhy na zvrásněné kůře. Přistoupil blíž a v pruzích uviděl upevněné úchyty. Nechápatě pokroutil hlavou

a zadíval se do koruny. Pokroucené větve stromu působily strašidelně. Dub připomínal obra s rozpaženými chapadly místo rukou. Výška kmene ani zdaleka neodpovídala jeho stáří. Zato tloušťka o průměru kolem pěti metrů okamžitě upozorňovala, že zde stojí strom Metuzalém. Stál proti němu a pokorně si prohlížel klikyháky větvoví, schovávající nesčetné množství ptactva. Najednou se mu před očima objevilo cosi, coby nečekal ani v nejdivočejším snu. Z rozsochy stromu na zem, gorilím způsobem sešplhala dvojice dědků s plnovousy až k zemi a ten čipernější se špičatým nosem se vzápětí k němu rozeběhl vstříc jako velká voda. Okamžitě pochopil od čeho ty dva pruhy v mechu jsou.

„Fíha! Co jen tam ti rošťáci pohledávali?“ podivil se, nějak se mu věc nezdála.

„Co vás to napadlo dědku, ve vašem věku šplhat na takový obrovský strom?“ ptal se ušmudlaného starce, který mu už z dálky nabízel pravici ke stisku.

„To je otázka! Je vidět, že nejsi zdejší, anebo, když se tak na tebe dívám...ta podoba...dlouhos tu nebyl. Mám pravdu?“

„Máte svatou pravdu, dlouho jsem byl ve světě. Jsem synem Juraje Rom...“

„No tohle. Já jsem hned věděl, že tě znám. Tak Romana říkáš? Takže ty seš ten kriminálník, náš nástupce?“, pištěl dědek nadšením. Dědkův kolega radosti zavýskl a sevřel ho v objetí jako vlastního syna. Igor se zapýřil, byl mile překvapen a cítil se polichocen jejich nefalšovaným nadšením. Nevěda, co říct se pouze přitrouble uculoval.

„Vám to nevádí, že jsem byl zavřený?“ zeptal se náhle, když nadšení trochu polevilo a stávalo se pozvolna trapným. Byl si jist, že o jeho „zločinech“ se tady vyprávějí přímo horory.

„Kdepak, synku. Jestli se pamatuješ my jsme ti dva loupežníci o kterých ti máma vyprávěla báchoroky a strašila tě nimi, když jsi byl malý precek. Já se jmenují Bejla Živán a tohle je Mucha Kat. Jak bychom mohli něco mít proti kriminálíkům, když my sami jsme téměř celý život trávili po kriminálech? Ilava, Leopoldov, Bory,...“

„Valtice, dokonce i Heřmanice...“ doplňoval zasněně Mucha Kat. Bejla opět převzal iniciativu,

„...Kouzelná Ruzyň, mno...to byli časy, jen co je pravda. Ale necháme si ty nádherné vzpomínky na dlouhé zimní večery.“ Na chvíli se odmlčel, obličej mu zářil štěstím, vzpomínky zřejmě jen tak snadno nechtěli zapadnout do hloubí mozku. Za chvíli se vzpamatoval a pokračoval,

„Vzpomínáš si, co ti máma říkala? Například o mě ti musela vyprávět, že jsem ukradl všechno, co nebylo přibito. O něm zase, že nebylo dne aby se s někým neporval, nebo aby neznásilnil nějakou ženskou nebo chlapa. Tak co říká ti to něco?“ zopakoval otázku a plácl ho kamarádský po rameni.

„Nějak matně se mi cosi podobného vybavuje, to mate pravdu.“ odpověděl váhavě. Příběh o loupežnících slyšel už dávno, takže v paměti z něj měl pouze útržky.

„Já jsem si myslel, že jste už dávno po smrti...“

„Ale, kdepak! Jen jsme nebyli na očích, jak jsem již říkal, byli jsme, až na několik smutných let, pořad v kriminále,“ přerušil ho vesele Bejla, pak se vrtíc hlavou rozchechtal. Asi ho pobavilo, to o těch mrtvolách.

„Na stará kolena nás vyšoupli na svobodu. A my jsme se museli vrátit domů. Domů! Víš ty vůbec, co to znamená?“ podruhé promluvil hromovým hlasem Mucha Kat.

„Vím, co je to domov, jen nemějte péči, pane Kate. A jak jsem se na něj těšil,“ přiznal se. Hlas se mu chvěl vzrušením. Mimoděk zavadil pohledem o kapsu děravého kabátu dědka Kata. Vyčuhovalo z ní něco podobajícího se panence. Zaostril zrak a překvapením vyjekl. Z kapsy na něj koukala seškvařená veverka. Dědek si jeho pohledu všiml. Usmál se a jen tak, jako by se nic nedělo řekl,

„Je to jen obyčejná pečená veverka, máme jich plný dům. Tamti...,“ ukázal prstem na domy ve vsi,

„...mají za domácí užitková zvířata kachny, husy, slepice a králíky, my zase veverky, straky, vrabce a tak dále. Tak nevím čemu se podivuješ?“ a hned zavrtěl nechápavě hlavou.

„Jestli chceš, dám ti kousnout,“ zaskočil náhle ho nabídkou pochoutky. Zvedl se mu žaludek, patřil mezi všežravce, ale veverky do jeho jídelníčku, zatím, přece jen nepatřili. Zamítavě zavrtěl hlavou a jakoby si ničeho nevšiml soustředil se k dědkovi se špičatým nosem.

Bejla Živán setřel slzy po předešlém smíchu a pak se jal věc vysvětlovat:

„Teď jsme doma tady v tomto dubu. Rodiče nás vydělili, což mimochodem čeká i tebe. Domovy nemáme, tak jsme si vyhloubili ve kmenu pokojíček a žijeme si v něm jako dvě hrdličky.“ Z koruny stromu se jako na zavalanou ozvalo,

„Cukrru, cukrru-u.“